

Tárgy: büntető eljárás (közokirat-hamisítás)

**Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság
Fegyelmi Tanácsa**

Ügyszám: **2022.F.127/14.**

A Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság Fegyelmi Tanácsa [...] budapesti ügyvéd ellen folyamatban lévő fegyelmi eljárásban 2024. január 29. napján tárgyalás tartása nélkül meghozta az alábbi fegyelmi

h a t á r o z a t o t :

A Fegyelmi Tanács megállapítja, hogy [...] eljárás alá vont ügyvéd egy rendbeli szándékos fegyelmi vétséget követett el, ezért

í r á s b e l i m e g r o v á s

fegyelmi büntetéssel sújtja.

A Fegyelmi Tanács kötelezi az eljárás alá vont ügyvédet arra, hogy 30.000 Ft átalányköltséget 30 napon belül fizessen meg a Budapesti Ügyvédi Kamara pénztárába, vagy banki utalással teljesítse a Budapesti Ügyvédi Kamara bankszámlaszámára.

I n d o k o l á s

A bejelentés és az előzetes vizsgálat:

A nyomozó hatóság 2022. február 2. napján érkezett átiratában tájékoztatta a Budapesti Ügyvédi Kamarát arról, hogy az eljárás alá vont ügyvédet 2022. január 19. napján gyanúsítottként hallgatták ki közokirat-hamisítás bűntette miatt.

A bejelentés nyomán a Budapesti Ügyvédi Kamara vezető fegyelmi biztosa hivatalból elrendelte az előzetes vizsgálati eljárás lefolytatását. Ennek nyomán a vezető fegyelmi biztos felhívta az eljárás alá vont ügyvédet a gyanúsított jogszabályi, illetve esetleges észrevételei megküldésére.

Az eljárás alá vont ügyvéd beadványában tájékoztatta a Budapesti Ügyvédi Kamarát arról, hogy mit tett, miután kiderült számára az aláírás kérdéses volta. Előadta, hogy írásszakértőhöz fordult, továbbá elismerőleg nyilatkozott a tárgyban, hogy nem előtte írta alá az érintett a kérdéses iratokat. Csatolta a gyanúsított jogszabályi és azt az iratot, mely szerint a Kamara – egy korábbi megkeresésből – már értesült az eljárásról, ezért nem jelentette be külön a Kamara felé, hogy gyanúsítottként kihallgatták.

A vezető fegyelmi biztos a fegyelmi eljárást kezdeményező határozatában a folyamatban lévő büntetőeljárásra tekintettel indítványozta a fegyelmi eljárás felfüggesztését a büntetőeljárás jogerős befejezéséig.

A Fegyelmi Tanács határozatával a fegyelmi eljárást az eljárás alá vont ügyvéd ellen folyamatban lévő büntetőeljárás jogerős befejezéséig felfüggesztette.

Az eljárás alá vont ügyvéd csatolta az ügyészség határozatát, amelyben az eljárást ellene az ügyészség 1 évre felfüggesztette (feltételes ügyészi felfüggesztés).

Az eljárás alá vont ügyvéd ezt követően csatolta az ügyészség határozatát, amelyben az ügyészség az eljárást ellene – mivel az 1 éves feltételes ügyészi felfüggesztés eredménnyel eltelt – megszüntette. Az eljárást megszüntető határozat véglegessé vált.

A Fegyelmi Tanács elnöke az ügy tárgyaláson kívüli elbírálását kezdeményezte.

A tényállás:

Az eljárás alá vont ügyvéd 2018. október 26-án változás-bejegyzési kérelmet nyújtott be a cégbírósághoz, amelyben a [...] Kft. ügyvezetőjeként P.S. került feltüntetésre. A cégbíróság a 2018. november 23-án kelt végzésében elutasította a változás-bejegyzési kérelmet, mivel kézbesítési megbízotti tevékenységet a gazdasági társaság tagja nem láthat el. Ezt követően az eljárás alá vont ügyvéd 2018. november 26-i dátummal kézbesítési meghatalmazásról szóló szerződést készített a [...] szám alatti irodájában, amelyben P.S. kézbesítési meghatalmazottként hatalmazta meg L.M-t. A szerződést az eljárás alá vont ügyvéd ellenjegyzéssel látta el.

Az ügyészség határozataiból megállapíthatóvá vált, hogy L.M. az aláírásakor nem volt jelen, így a szerződést nem ő írta alá. Az eljárás alá vont ügyvéd a cselekményével közreműködött abban, hogy a 2018. december 28. napján közhiteles nyilvántartásba (cégnyilvántartásba) a Kft. kézbesítési megbízottjaként L.M-t jegyezzék be – mint valótlan adatot.

Ezen cselekmény a Btk. 342.§ (1) bekezdés c) pontjába ütköző és (3) bekezdés szerint minősülő gondatlanságot elkövetett közokirat-hamisítás vétségének megállapítására volt alkalmas az ügyészségi határozat szerint.

Az eljárás alá vont ügyvéd elmulasztotta az irodájában a megjelent, és L.M-ként bemutatkozó személy vonatkozásában a JÜB rendszerben történt azonosítást elvégezni, ezért nem tudott meggyőződni arról, hogy az irodájában megjelent személy valóban az-e, akinek mondja magát.

Az eljárás alá vont ügyvéd a fentiek ellenére a szerződést ügyvédi ellenjegyzésével látta el.

A fegyelmi biztos végindítványa:

A fegyelmi biztos az eljárást kezdeményező határozatában és végindítványában indítványozta, hogy a Fegyelmi Tanács az eljárás alá vont ügyvéd felelősségét állapítsa meg és vele szemben a legenyhébb fegyelmi büntetést - írásbeli megrovást - szabjon ki.

Az eljárás alá vont ügyvéd védekezése:

Az eljárás alá vont ügyvéd a fegyelmi biztos indítványával kapcsolatban előadta, hogy az indítványt elfogadja és méltányos büntetés kiszabását kérte. Korábbi beadványában a felelősségét elismerte és nem vitatta, hogy nem találkozott azzal a személlyel, akit azonosítani kellett volna, aki a szerződést aláírta. A JÜB-ölés megtörtént, de nem akkor, amikor az illető személy az irodában megjelent és a szerződést aláírta.

A Fegyelmi Tanács döntése és jogi indoka:

Az Üttv. 127.§ (1) bekezdése értelmében: Egyszerű megítélésű ügyben a fegyelmi tanács határozatát tárgyalás tartása nélkül hozza meg.

A FESZ 22.1 értelmében: A fegyelmi ügy tárgyalás tartása nélküli elbírálása indokolt, ha a fegyelmi vétség egyértelmű, a rendelkezésre álló adatokból további bizonyítás felvétele nélkül megállapítható a fegyelmi felelősség.

Az eljárás alá vont ügyvéddel szemben büntetőeljárás indult, amelynek eredményeként hozott jogerős ügyészségi határozat a büntetőjogi felelőssége kapcsán tényállást állapított meg, amely tényállás köti a Fegyelmi Tanácsot is.

Az eljárás alá vont ügyvéd a bűncselekmény elkövetését utóbb nem vitatta, bár a büntetőeljárás kezdetén a vele szemben közölt gyanúsítás ellen panasszal élt.

Erre tekintettel a Fegyelmi Tanács azt állapította meg, hogy az eljárás alá vont ügyvéd az Üttv. 107. § a) pontjában foglaltak alapján 1 rendbeli szándékosan elkövetett fegyelmi vétséget valósított meg.

A Fegyelmi Tanács álláspontja szerint az ellenjegyzési és az ezzel összefüggő ellenőrzési szabályok elmulasztása nem lehet gondatlan. Az ellenjegyzés alapja az aláírásnál megjelenő személy ellenőrzése, és az okiraton pedig (többek között) az ellenőrzés megtörténtének igazolása történik az ellenjegyzéssel.

A Fegyelmi Tanács nem osztotta az ügyészség által a bűncselekmény jogi minősítése körében megállapított gondatlan elkövetést, mert a Fegyelmi Tanács álláspontja szerint a fegyelmi eljárást tárgyát képező cselekmény szándékos magatartást feltételez.

Az, hogy egy ügy vitelére megbízott ügyvéd (megfelelő helyettesítés hiányában) nincs ott annak a személynek az aláírásánál az irodájában, aki szerződést köt, nem elfogadható, mint ahogy az sem, hogy nem ellenőrzi a megjelenő személy személyazonosságát a rendelkezésre álló nyilvántartásban az aláírásra megjelenő személy személyi okmányainak az átadását követően, és így ellenjegyez szerződést. Maga ez a mulasztás eredményezi az ellenjegyzési szabályok megsértését a konkrét esetben és mivel konkrét tevékenységre vonatkozó jogszabályi előírás került megszegésre, így a gondatlanság nem merülhet fel. Ügyvédként ugyanis a saját tevékenységünkre vonatkozó szabályok be nem tartása nem gondatlansággal, hanem szándékos magatartásként jön figyelembe, hiszen a saját tevékenységünk szabályait ismernünk kell, ezek betartása szintén kari érdek.

Az Üttv. 107. § a) pontja rendelkezése szerint fegyelmi vétséget követ el az ügyvédi tevékenységet gyakorló, szüneteltető vagy az ügyvédi tevékenység felfüggesztése alatt álló kamarai tag vagy nyilvántartásba vett természetes személy, ha az ügyvédi tevékenység gyakorlása során az e tevékenység gyakorlásából eredő, jogszabályban, a Magyar Ügyvédi Kamara Alapszabályában és a területi kamara alapszabályában (a továbbiakban együtt: alapszabály), vagy etikai szabályzatban meghatározott köteleességét szándékosan vagy gondatlanságból megszegi.

Az Üttv. 1. § (3) bekezdése szerint az ügyvédi tevékenység gyakorlójának az ügyvédi tevékenységet lelkiismeretesen, a legjobb tudása szerint, a jogszabályok megtartásával kell gyakorolni.

A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény 73. § (1) bekezdése előírja, hogy az e törvényben meghatározott ügyfél-átvilágítási és bejelentési kötelezettség az ügyvédet – a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – akkor terheli, ha az Üttv. 3. § (1) bekezdés i) pontja szerinti tevékenységet végez, vagy ha pénz és értéktárgy letéti kezelését végzi, illetve a következő jogügyletek előkészítésével és végrehajtásával összefüggésben végez az Üttv. 2. § (1) bekezdésében meghatározott alábbi ügyvédi tevékenységet:

- a) gazdasági társaságban vagy egyéb gazdálkodó szervezetben lévő vagyronrész (részesezés) tulajdonának átruházása,
- b) ingatlan tulajdonának átruházása,
- c) gazdasági társaság vagy egyéb gazdálkodó szervezet alapítása, működtetése, megszűnése,
- d) bizalmi vagyronkezelési szerződés vagy bizalmi vagyronkezelés létesítésére irányuló egyoldalú jognyilatkozat,
- e) ingó vagyronelem, különösen pénzeszköz, pénzügyi eszköz ellenérték nélkül történő átruházása.

Az Üttv. 32. § (7) bekezdése alapján a közhiteles nyilvántartásba való bejegyzés alapjául szolgáló okirat ellenjegyzését megelőzően az ügyvéd – a személyazonosság és az okmány érvényességének ellenőrzése érdekében – a (2)-(4) és a (6) bekezdés alkalmazásával azonosítja a jognyilatkozatot tevő személyeket, szervezeteket, valamint az azok képviseletében eljáró személyeket. A törvényhely (8) bekezdése értelmében a magyar állampolgársággal vagy magyarországi lakcímmel rendelkező személynek a (7) bekezdés szerinti azonosítása során az okirat ellenjegyzését megelőzően az ügyvéd köteles a bemutatott okmányra vonatkozó, a (3) bekezdés szerinti adatokat igényelni, kivéve, ha az adatigénylésre az érintett személy vonatkozásában harminc napon belül már sor került.

A Pmt. 73. § (1) bekezdése meghatározza azokat a jogügyleteket, amelyekben az ügyvédet ügyfél-átvilágítási kötelezettség terheli. Ennek teljesítése során köteles az ügyvéd az ügyfelet azonosítani és személyazonosságának igazoló ellenőrzését – a bemutatott személyazonosító okiratok érvényességének ellenőrzésével – elvégezni (Üttv. 32. § és Pmt. 7. § a), továbbá a Pmt 8-14. §-ban szabályozott körben nyilatkozatni.

Jelen eljárásban a Fegyelmi Tanácsnak azt kellett elbírálnia, hogy az eljárás alá vont ügyvéd megsértette-e a fenti törvényi és hivatásrendbeli szabályokat, és ezzel megvalósította-e az Üttv. 107. §-ában megfogalmazott magatartást.

Az eljárás alá vont ügyvéd - általa is elismerten - a vizsgált ügyben elmulasztotta az ügyfél-azonosítási kötelezettségét, annak utólag tett eleget. Az aláíró személlyel személyesen nem találkozott.

Fentiek alapján kétséget kizáróan megállapítható, hogy az eljárás alá vont ügyvéd a vizsgált ügyben nem tett eleget az ügyfél-azonosítási kötelezettségének.

Az ügyfél-átvilágítás – és e fogalmi körbe tartozóan az ügyfél-azonosítás – nem csupán adminisztrációs feladat, hanem más ügylet esetében a pénzmosás megelőzését és megakadályozását szolgáló kötelezettség. Az ügyvéd az ügyfelét a személyazonosító okmánnal, a személyazonosító okmányt pedig a központi nyilvántartások adataival veti össze. Ez jelenti az ügyfél-azonosítást.

Az eljárás alá vont ügyvéd kétségtelenül csak egy alkalommal szegte meg az ellenjegyzés szabályait és ezt figyelembe véve, ennek megfelelően szabott ki a Fegyelmi Tanács a fegyelmi biztos által indítványozott és az eljárás alá vont ügyvéd által nem sérelmezett méltányos fegyelmi büntetést; nevezetesen a kiszabható legenyhébb fegyelmi büntetést – írásbeli megrovást.

A Fegyelmi Tanács a büntetés kiszabása során nyomatékos enyhítő körülményként vette figyelembe a büntetőeljárás több éves időtartamát, a cselekmény óta eltelt 5 éves időmúlást, valamint azt, hogy a fegyelmi vétségnek is minősülő magtartása miatt vele szemben büntetőjogi jogkövetkezmény (feltételes ügyészi felfüggesztés) is alkalmazásra került.

Itt jegyzi meg a Fegyelmi Tanács, hogy álláspontja szerint nincs érdemi különbség a feltételes ügyészi felfüggesztéssel lezáruló vagy a megrovással végződő nyomozóhatósági/ügyészségi határozatok között tartalmi szempontból, mert a felelősség megállapítása mindkettőnek az alapja.

A Fegyelmi Tanács enyhítőként vette figyelembe azt a körülményt, hogy az eljárás alá vont fegyelmi előélete eddig makulátlan volt, mindezt közepes súllyal vett figyelembe, arra tekintettel, hogy az ügyvédi bejegyzése a kollégának 2017., így a cselekmény elkövetésének ideje ehhez az időhöz elég közeli, míg ehhez képest a pályán töltött idő még nem túlzottan sok.

Egyúttal a Fegyelmi Tanács azt is enyhítő körülményként értékeli, miszerint az eljárás közel 5 éve alatt az eljárás alá vont ügyvéddel szemben nem indult újabb fegyelmi eljárás.

A Fegyelmi Tanács a már hivatkozott személyi körülményekre figyelemmel a hatályos szabályok alapján kiszabható legenyhébb büntetést szabta ki az eljárás alá vont ügyvéddel szemben.

A Fegyelmi Tanács az eljárás alá vont ügyvédet az Üttv. 142. § (2) bekezdése, a FESZ 40.2.b) pontja alapján a fegyelmi eljárás átalányköltségének megfizetésére kötelezte.

A fegyelmi eljárásról szóló 20/2018. (IX.26.) MÜK Szabályzat (FESZ) 1.4. pontja szerint a fegyelmi felelősséget – jogszabály vagy szabályzat eltérő rendelkezése hiányában – az elkövetés idején hatályban lévő jogszabályok és szabályzatok alapján kell elbírálni, kivéve, ha az elbíráláskor hatályban lévő rendelkezések alapján a magatartás már nem minősül fegyelmi vétségnek vagy az enyhébben bírálendő el. A Fegyelmi Tanács ennek megfelelően az Üttv. rendelkezéseit alkalmazta.

Az eljárásra a FESZ rendelkezései az irányadók.

A jelen eljárásban a tényállás megállapítására a becsatolt dokumentumok megfelelő alapot szolgáltatottak, a tényállás aggálytalanul megállapítható volt. A releváns tényállás megállapítása szempontjából irányadó tényeket és az ellenőrzésről készült jegyzőkönyv tartalmát az eljárás alá vont ügyvéd nem vitatta, fegyelmi felelősségét elismerte. Fentiek alapján a tárgyalás mellőzése jogszerű.

Tekintettel arra, hogy a Fegyelmi Tanács az ügyvéd felelősségét megállapította, a fegyelmi eljárásról szóló 20/2018. (IX.26.) MÜK Szabályzat 40.1. és 40.2./b. pontja alapján kötelezte a 30.000.-Ft átalányköltség megfizetésére. A fegyelmi eljárásban tételes költség nem merült fel.

Felhívja a Fegyelmi Tanács az eljárás alá vont ügyvéd figyelmét az Üttv. 22. § (1) bekezdés g) pontjában és a 149. § (1) bekezdés b) pontjában, valamint (6) bekezdésében foglaltakra, különös tekintettel arra, hogy a végrehajtható fegyelmi határozatból fakadó fizetési kötelezettség felszólítás ellenére történő nem teljesítése a kamarai tagság megszüntetését eredményezi.

A Fegyelmi Tanács határozata 2024. február 22. napján jogerős és végrehajtható.

(Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság – 2022. F. 127.)